

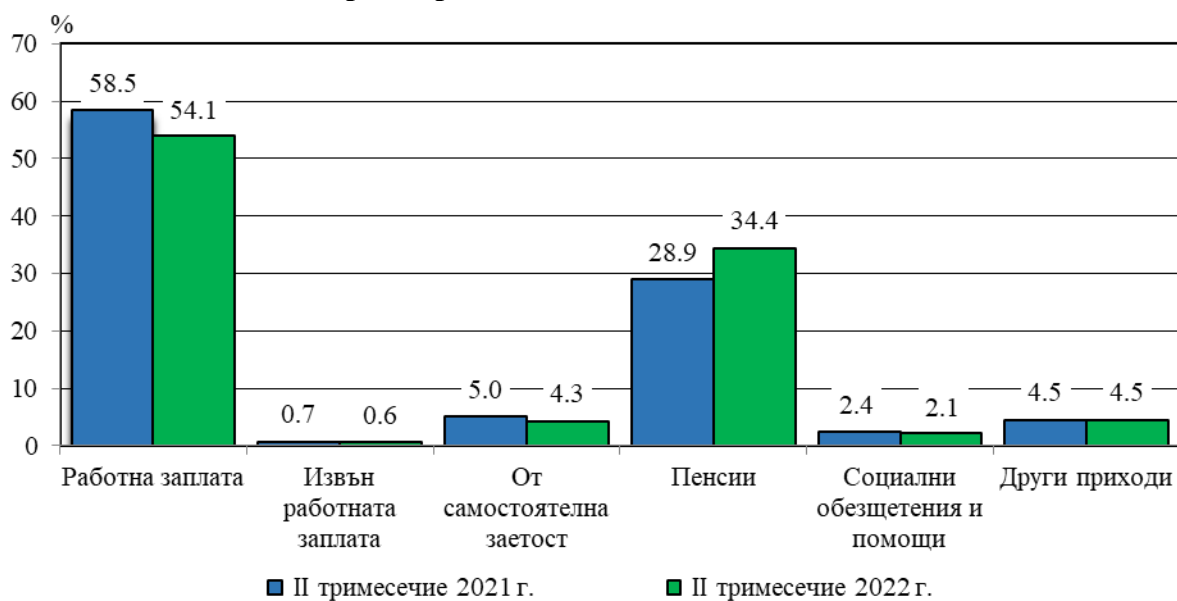
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2022 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2022 г. е 2 207 лв. и нараства с 16.5% спрямо същото тримесечие на 2021 година.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е доходът от работна заплата (54.1%), следван от доходите от пенсии (34.4%) и от самостоятелна заетост (4.3%). Спрямо второто тримесечие на 2021 г. относителният дял на дохода от работна заплата намалява с 4.4 процентни пункта, а на доходите от самостоятелна заетост - с 0.7 процентни пункта. Делът на доходите от пенсии нараства с 5.5 процентни пункта.

Фиг. 1. Структура на общия доход на домакинство през второто тримесечие на 2021 и 2022 година

В номинално изражение през второто тримесечие на 2022 г. в сравнение със същото тримесечие на 2021 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва:

- Доходът от **работна заплата** нараства от 1 108 на 1 193 лв. (със 7.7%).
- Доходът от **самостоятелна заетост** се увеличава от 94 на 96 лв. (с 1.7%).
- Доходите от **пенсии** се увеличават от 547 на 760 лв. (с 39.1%).
- Доходите от **социални обезщетения и помощи** нарастват от 45 на 48 лв. (с 5.2%).

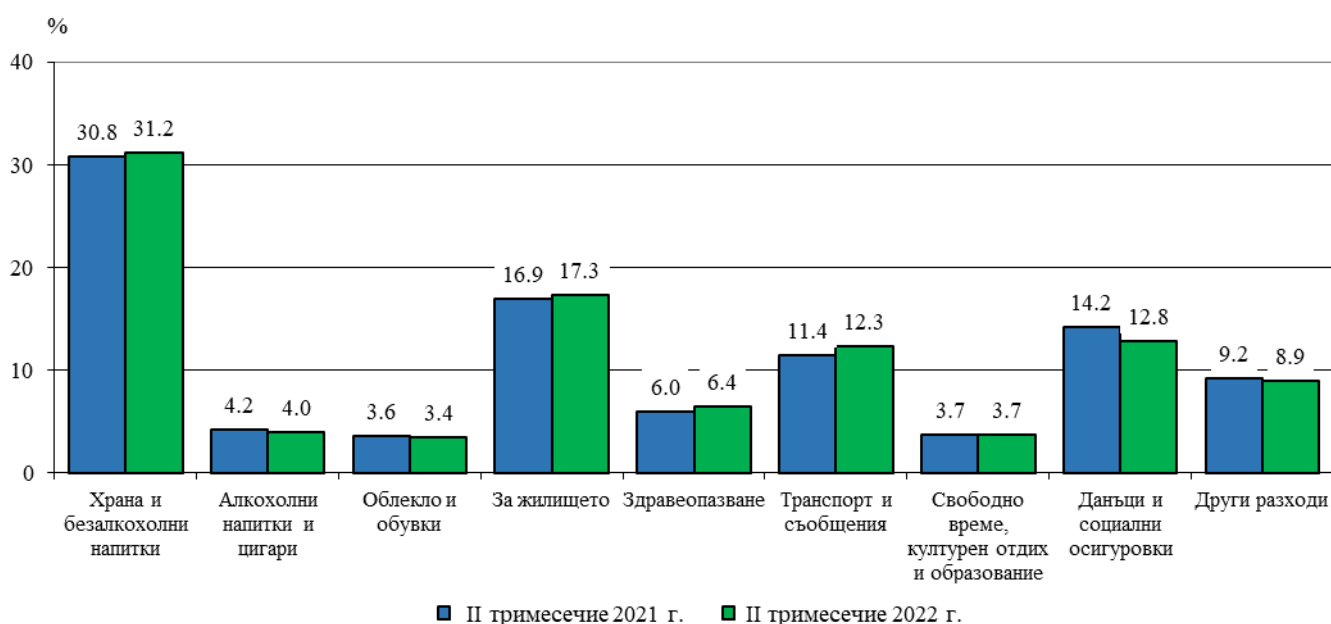
През второто тримесечие на 2022 г. относителният дял на **паричния доход** на домакинствата в общия доход е 99.5%, а делът на дохода от натура - 0.5%.

Разходи на домакинствата

Общият разход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2022 г. е 1 962 лв. и се увеличава със 17.8% спрямо същото тримесечие на 2021 година.

В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за храна и безалкохолни напитки (31.2%), следвани от разходите за жилище (17.3%), данъци и социални осигуровки (12.8%) и транспорт и съобщения (12.3%).

Фиг. 2. Структура на общия разход на домакинство през второто тримесечие на 2021 и 2022 година

Спрямо второто тримесечие на 2021 г. относителните дялове на разходите за храна и безалкохолни напитки, жилище и здравеопазване нарастват с по 0.4 процентни пункта, а на разходите за транспорт и съобщения - с 0.9 процентни пункта. Делът на разходите за алкохолни напитки и цигари и за облекло и обувки намалява с по 0.2 процентни пункта.

Като абсолютни стойности през второто тримесечие на 2022 г. в сравнение със същото тримесечие на 2021 г. средно на лице от домакинство разходите по видове се променят, както следва:

- Разходите за **храна и безалкохолни напитки** нарастват от 513 на 612 лв. (с 19.3%).
- Разходите за **алкохолни напитки и цигари** се увеличават от 70 на 78 лв. (с 11.6%).
- Разходите за **облекло и обувки** нарастват от 61 на 68 лв. (с 11.4%).
- Разходите за **жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома)** се увеличават от 283 на 339 лв. (с 20.0%).
- Разходите за **здравеопазване** нарастват от 100 на 125 лв. (с 25.8%).
- Разходите за **транспорт и съобщения** нарастват от 190 на 242 лв. (с 27.0%).
- Разходите за **свободно време, културен отдих и образование** се увеличават от 62 на 72 лв. (с 16.0%).
- Разходите за **данъци и социални осигуровки** се увеличават от 236 на 251 лв. (с 6.4%).

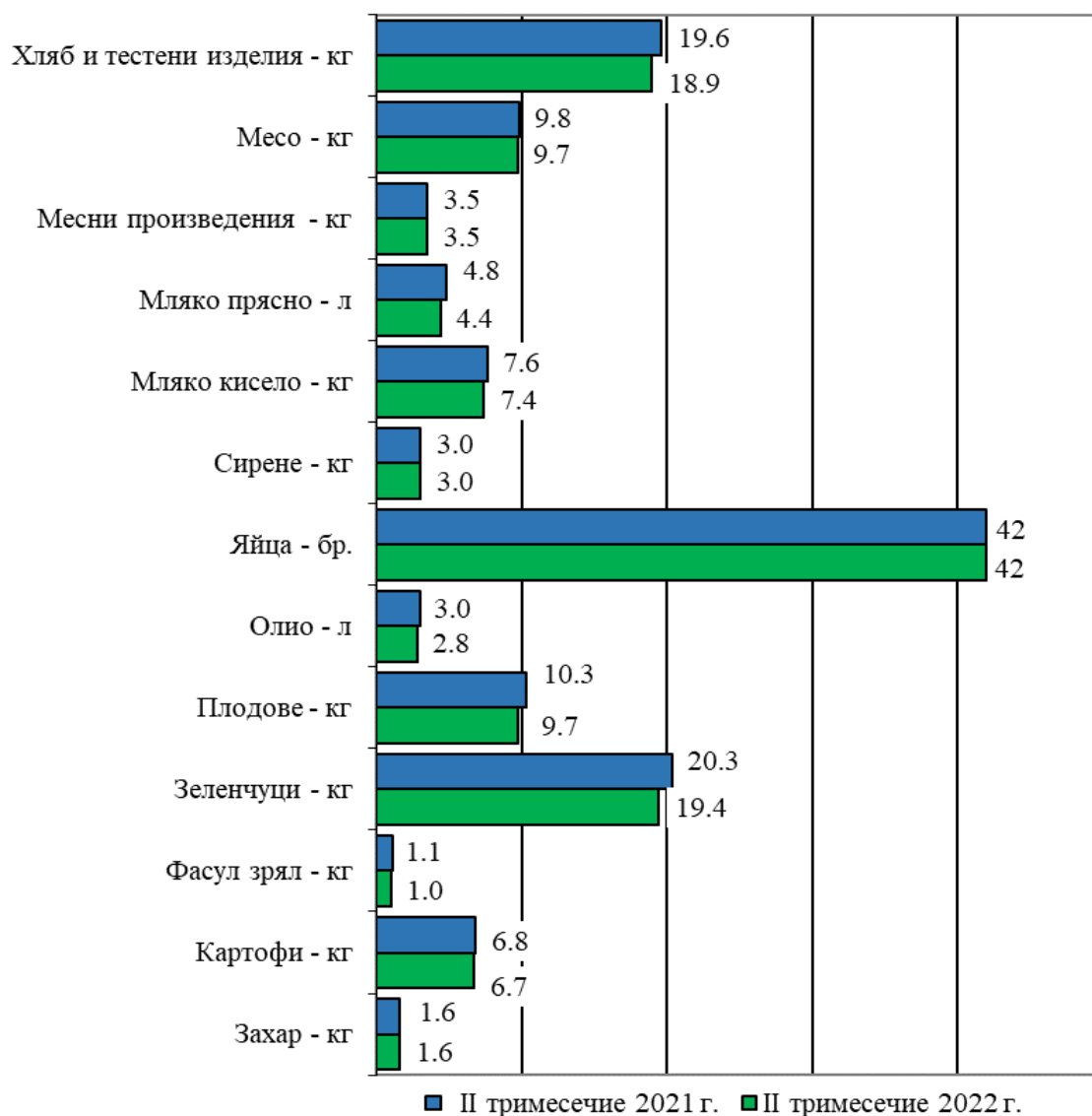
Потребление на домакинствата

Потреблението на повечето основни хранителни продукти средно на лице от домакинство намалява през второто тримесечие на 2022 г. в сравнение със същото тримесечие на 2021 година.

Най-голямо е намалението в потреблението на хляб и тестени изделия - от 19.6 на 18.9 кг, зеленчуци - от 20.3 на 19.4 кг и плодове - от 10.3 на 9.7 килограма.

Без промяна остава потреблението на месни произведения, сирене, яйца и захар.

Фиг. 3. Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2021 и 2022 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** Наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от 3 060 домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярни или еднократни трансфери от други домакинства и продажби на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за Наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него са публикувани на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>) в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и Информационната система ИНФОСТАТ.

Приложение

Таблица 1

Общ доход на домакинствата по източници на доходи през
второто тримесечие на 2021 и 2022 година

Източници	Второ тримесечие 2021			Второ тримесечие 2022		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ доход	100.0	3942.68	1893.87	100.0	4573.14	2207.23
<i>Брутен общ доход</i>	96.5	3803.40	1826.97	96.9	4432.53	2139.36
Работна заплата	58.5	2306.31	1107.84	54.1	2472.40	1193.31
Извън работната заплата	0.7	26.66	12.81	0.6	28.69	13.85
От самостоятелна заетост	5.0	195.93	94.12	4.3	198.26	95.69
От собственост	0.3	9.94	4.78	0.4	17.51	8.45
Пенсии	28.9	1137.71	546.50	34.4	1574.72	760.04
Обезщетения за безработни	0.4	15.79	7.59	0.3	15.66	7.56
Семейни добавки за деца	0.9	33.92	16.29	0.9	43.33	20.91
Други социални помощи	1.1	44.74	21.49	0.9	39.94	19.28
Регулярни трансфери от други домакинства	0.8	32.39	15.56	0.9	42.02	20.28
<i>Приходи от продажби</i>	0.3	10.35	4.97	0.2	10.20	4.92
<i>Други приходи</i>	3.3	128.94	61.93	2.9	130.41	62.94
Изтеглени спестявания	x	103.63	49.78	x	108.84	52.53
Заеми и кредити	x	8.72	4.19	x	22.54	10.88

Таблица 2

Общ разход на домакинствата по групи разходи през
второто тримесечие на 2021 и 2022 година

Групи разходи	Второ тримесечие 2021			Второ тримесечие 2022		
	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.	структура - %	средно на домакинство - лв.	средно на лице - лв.
Общ разход	100.0	3468.13	1665.92	100.0	4065.59	1962.26
<i>Потребителски общ разход</i>	81.3	2820.42	1354.79	82.4	3350.45	1617.09
Храна и безалкохолни напитки	30.8	1067.60	512.82	31.2	1267.66	611.83
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.2	146.00	70.13	4.0	162.17	78.27
Облекло и обувки	3.6	126.23	60.63	3.4	139.98	67.56
Жилища, вода, електроенергия и горива	12.6	438.44	210.60	13.2	537.39	259.37
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	4.3	150.32	72.20	4.1	165.48	79.87
Здравеопазване	6.0	207.25	99.55	6.4	259.55	125.27
Транспорт	6.7	232.35	111.61	7.7	314.71	151.90
Съобщения	4.7	163.41	78.49	4.6	185.60	89.58
Свободно време, културен отдих и образование	3.7	130.00	62.44	3.7	150.12	72.46
Разнообразни стоки и услуги	4.6	158.85	76.30	4.1	167.78	80.98
<i>Данъци</i>	6.1	210.67	101.20	5.4	219.85	106.11
<i>Социални осигуровки</i>	8.1	280.49	134.73	7.4	300.40	144.99
<i>Регулярни трансфери към други домакинства</i>	1.1	36.80	17.67	0.8	34.37	16.59
<i>Други разходи</i>	3.5	119.75	57.52	3.9	160.53	77.48
Влог	x	289.06	138.85	x	369.39	178.28
Изплатен дълг и даден заем	x	68.58	32.94	x	64.88	31.31